

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:

prof. zw. dr hab.
Wiesław Banyś
Rektor

Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
wieslaw.banys@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Warszawa, 22 sierpnia 2014 r.

KRASP/202/2014

Szanowna Pani
Prof. dr hab. Daria Lipińska-Nałęcz
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

W odpowiedzi na pismo nr DSW.ZNU.1201.3.2014:MD z 25 lipca 2014 r. w załączeniu przesyłam uwagi Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich dotyczące *projektu rozporządzenia w sprawie podejmowania decyzji o wyrażeniu zgody na zwiększenie ogólnej liczby osób, które uczelnia publiczna może przyjąć na studia stacjonarne na dany rok akademicki, powyżej 2% liczby studentów przyjętych na studia stacjonarne na poprzedni rok akademicki.*

Z wyrazami szacunku

prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś
Przewodniczący KRASP

18 sierpnia 2014 r.

Uwagi
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich
dotyczące
Projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w sprawie podejmowania decyzji o wyrażeniu zgody
na zwiększenie ogólnej liczby osób, które uczelnia publiczna może przyjąć
na studia stacjonarne na dany rok akademicki, powyżej 2% liczby studentów
przyjętych na studia stacjonarne na poprzedni rok akademicki
(projekt z dn. 24 lipca 2014 r.)

Uwagi ogólne:

1. Opiniowany projekt rozporządzenia zawiera istotną zmianę w stosunku do obowiązującego aktualnie rozporządzenia z dnia 18 sierpnia 2011 r. (Dz. U., Nr 191, poz. 1137), w kwestii przyjmowania podstawy, do której odnosi się zwiększenie liczby studentów. Projekt zastępuje funkcjonujące dotychczas określenie: „zwiększenie ogólnej liczby studentów studiów stacjonarnych w uczelni publicznej powyżej 2% ogólnej liczby studentów studiów stacjonarnych studiujących w poprzednim roku akademickim” określeniem: „zwiększenie ogólnej liczby osób, które mogą zostać przyjęte na studia stacjonarne w uczelni publicznej w danym roku akademickim, powyżej 2% liczby przyjętych na studia stacjonarne na poprzedni rok akademicki”.

Proponowane rozwiązanie zmniejsza więc liczbę bazową, od której wyznacza się 2-procentowy wzrost liczby studentów, wymagający zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. W efekcie, możliwa do przyjęcia bez zgody ministra liczba studentów rozpoczynających studia stacjonarne w danym roku akademickim ulega wyraźnemu zmniejszeniu (dla większości uczelni będzie to ok. trzykrotne zmniejszenie). Zmiana ta, motywowana dążeniem do ograniczenia wzrostu liczby studentów w warunkach niżu demograficznego i zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, może rodzić jednak niezamierzone skutki.

Dotyczy to zwłaszcza mniejszych uczelni, o względnie mało – w porównaniu z dużymi uczelniami - ustabilizowanej w dłuższym okresie czasu liczbie przyjmowanych w wyniku rekrutacji studentów. W przypadku takiej uczelni nagłe, skokowe zmniejszenie liczby przyjętych studentów w danym roku akademickim, spowodowane np. chwilowym niedoborem kandydatów, będzie miało bardzo poważne konsekwencje w kolejnych latach. Odbudowywanie istniejącego stanu liczbowego, po chwilowej „zapaści”, może trwać latami (10-procentowy spadek poziomu rekrutacji w danym roku nie mógłby być skompensowany wcześniej niż po 5 latach, a przywrócenie liczby studentów sprzed roku, w którym wystąpił kryzys, trwałoby jeszcze znacznie dłużej).

2. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich popiera postulaty dotyczące opiniowanego projektu rozporządzenia, sformułowane przez Prorektora UJ ds. dydaktyki, prof. Andrzeja Manię, w piśmie DRS-5012/865/13/14 z dn. 4 sierpnia br., skierowanym do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – prof. Leny Kolarskiej-Bobińskiej, przesłanym do wiadomości Przewodniczącego KRASP (pismo – w załączeniu).

Uwaga szczegółowa:

Wątpliwości budzi przepis wymagający przedstawienia we wniosku „informacji o zapewnieniu udziału studentów w badaniach naukowych w przypadku kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim” (na marginesie: profil jest raczej atrybutem programu kształcenia, niż kierunku studiów). Nie jest jasne, jaka informacja – poza deklaracją - mogłaby zostać wiarygodnie przedstawiona w tego typu wniosku.

UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Prorektor ds. dydaktyki

DRS-5012/865/13/14

Kraków, 4 sierpnia 2014 roku

Szanowna Pani
Prof. dr hab. Lena Kolarska-Bobińska
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Wielce Szanowna Pani Minister,

w związku z opublikowaniem 25 lipca 2014 roku projektu *rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie podejmowania decyzji o wyrażeniu zgody na zwiększenie ogólnej liczby osób, które uczelnia publiczna może przyjąć na studia stacjonarne na dany rok akademicki, powyżej 2% liczby studentów przyjętych na studia stacjonarne na poprzedni rok akademicki* wraz z uzasadnieniem projektu, przekazujemy poniżej, w ramach trwających konsultacji społecznych, postulaty Uniwersytetu Jagiellońskiego do treści tego projektu.

1. Konieczność wcześniejszego przeprowadzenia procedury ubiegania się o zwiększenie

W pierwszej kolejności chcemy przekazać sugestię wcześniejszego przeprowadzenia procedury ubiegania się o zwiększenie ogólnej liczby osób, które uczelnia publiczna może przyjąć na studia stacjonarne na dany rok akademicki, to jest składania przez Rektora uczelni wniosku o wyrażenie zgody oraz wydania decyzji przez Ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego albo ministra nadzorującego.

W uzasadnieniu do projektu rozporządzenia można przeczytać, że termin przeprowadzenia procedury dopasowany jest do terminów przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego na studia. Z tezą tą nie sposób się zgodzić. Założenie, że rekrutacja w uczelniach wyższych rozpoczyna się w czerwcu lub w lipcu jest od kilku lat nieaktualne. Przykładowo, w Uniwersytecie Jagiellońskim rekrutacja na studia na rok akademicki 2014/2015 rozpoczęła się już w grudniu 2013 roku. Taki termin rozpoczęcia rekrutacji determinowany jest w największym stopniu dostosowaniem przebiegu rekrutacji do potrzeb cudzoziemców ubiegających się o przyjęcie na studia, ale dotyczy też kandydatów na studia pierwszego stopnia, którzy nie legitymują się wynikami tzw. nowej matury i dla których Uniwersytet organizuje egzaminy wstępne.

Uzasadnione jest także uwzględnienie przy powoływaniu terminu podjęcia decyzji przez Ministra okoliczności przyjmowania w Uczelni limitów przyjęć, które – w interesie kandydatów na studia – powinny być powołane przed rozpoczęciem postępowania rekrutacyjnego. Wysokość limitów przyjęć jest istotną okolicznością braną pod uwagę przez kandydatów przy podejmowaniu decyzji o wyborze uczelni. W świetle brzmienia znowelizowanego art. 8 ust. 3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, limity przyjęć powoływane są uchwałą senatu uczelni. W sytuacji, w której uczelnia składa wniosek o zwiększenie ogólnej liczby osób, które uczelnia publiczna może przyjąć na studia stacjonarne na dany rok akademicki, a decyzja Ministra wydawana jest do 31 maja roku, w którym prowadzona jest rekrutacja, limity przyjęć mogą być powołane dopiero po wydaniu decyzji o zwiększeniu. Oznacza to,

że limity przyjęć na daną rekrutację senat uczelni powoływałby w czerwcu danego roku, tj. już w trakcie prowadzonej rekrutacji na studia. Sytuacja taka jest niekorzystna z punktu widzenia kandydatów, trudna do przeprowadzenia pod względem organizacyjnym dla uczelni, a także sprawia, że uczelnia może jedynie przyjąć wydaną przez Ministra decyzję – nie ma tu wszakże czasu na złożenie jakiegokolwiek odwołania i polemizowanie z rozstrzygnięciem Ministra – może ono być jedynie włączone do przyjmowanej uchwały senatu z limitami.

Powyższe fakty wskazują, że podjęcie decyzji przez Ministra do dnia 31 maja roku, w którym przeprowadzana jest rekrutacja jest podejmowaniem decyzji w samym środku jej trwania.

W naszej ocenie przywołane okoliczności jasno wskazują, że prawidłowe przeprowadzenie procedury wymaga przesunięcia w czasie. Dodatkową okolicznością jest kwestia danych liczbowych, jakie mają być brane pod uwagę przy składaniu przez uczelnię wniosku. Zgodnie z interpretacją przekazaną przez ministerstwo, wniosek powinien zostać oparty na danych, jakimi uczelnia dysponuje na dzień 5 października i jakie raportuje w sprawozdaniu EN-1, składanym w systemie POL-on. Nie ma więc konieczności aby Uczelnia czekała aż 5 miesięcy na przygotowanie i złożenie stosownego wniosku do właściwego ministra, a tym samym przeciągania przeprowadzenia procedury, aż do końca maja.

Dlatego też niewątpliwie cała procedura powinna być przesunięta w czasie o minimum trzy miesiące, co pozostanie bez wpływu na informacje zawarte we wniosku, a co ważniejsze procedura zostanie zakończona w terminie pozwalającym na realizację decyzji MNiSW bez ograniczenia praw kandydata do pełnej informacji o warunkach postępowania rekrutacyjnego.

Ze względu na powyższe argumenty proponujemy następujące brzmienie § 1 oraz § 5 projektu rozporządzenia:

„§ 1. Rektor uczelni publicznej składa do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego albo właściwego ministra nadzorującego uczelnię, o którym mowa w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, zwanego dalej „ministrem nadzorującym”, wniosek o wyrażenie zgody na zwiększenie ogólnej liczby osób, które uczelnia publiczna może przyjąć na studia stacjonarne na dany rok akademicki, powyżej 2% liczby studentów przyjętych na studia stacjonarne na poprzedni rok akademicki, zwane dalej „zwiększeniem liczby studentów”, w terminie do 30 listopada roku poprzedzającego rok akademicki, którego wniosek dotyczy.”;

„§ 5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego albo minister nadzorujący podejmuje decyzję w sprawie zwiększenia liczby studentów w terminie do 28 lutego w roku akademickim poprzedzającym rok akademicki, którego wniosek dotyczy.”.

2. Skorygowanie błędnego sformułowania terminu składania wniosku uczelni i wydania decyzji przez Ministra

Poniższe uwagi mają zastosowanie w przypadku, gdy postulat przedstawiony w punkcie 1 niniejszego pisma nie zostanie uwzględniony.

W projekcie rozporządzenia znalazły się odpowiednio sformułowania: „*§ 1. Rektor uczelni publicznej składa [...] wniosek [...] w terminie do dnia 28 lutego roku poprzedzającego rok akademicki, którego wniosek dotyczy.*” oraz „*§ 5. Minister [...] podejmuje decyzję w sprawie zwiększenia liczby studentów w terminie do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego wniosek dotyczy.*”.

Właściwe rozumienie tego sformułowania – zgodne z powszechnie przyjętą interpretacją art. 169 ust. 2 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, posługującym się tym samym sformułowaniem – sprowadza się do tego, że prawidłowe złożenie wniosku uczelni powinno nastąpić w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, na który ma być wydana zgoda, czyli uczelnie ubiegające się o zgodę na zwiększenie na rok akademicki 2015/2016 obowiązane były do złożenia wniosku do końca lutego 2014 roku.

Rozumienie to jednak, jest sprzeczne z uzyskaną przez Uniwersytet Jagielloński w piśmie MNiSW z dnia 28 lutego 2012 roku (znak pisma: MNiSW-DNS-WTS-621-16557-26/LB/12) interpretacją ministerstwa odnoszącą się do obecnego brzmienia tego rozporządzenia, w której pojęcie to ma mieć odmienne znaczenie, niż przyjęte w art. 169 ust. 2 ustawy w brzmieniu „[...] Uchwałę podaje się do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy [...]” i dotyczyć ma złożenia przez uczelnie wniosku do końca lutego 2015 roku, jeśli ubiegają się o zgodę na zwiększenie na akademicki 2015/2016. W odpowiedzi MNiSW czytamy wprost: „Wniosek może więc być złożony, gdy znana jest już liczba studentów studiujących w uczelni w poprzednim roku akademickim. W związku z powyższym należy go składać w roku akademickim poprzedzającym rok akademicki, którego dotyczy, w terminie do dnia 28 lutego.”

Niezwykle niekorzystne jest praktykowanie przy tworzeniu aktów prawnych nadawania odmiennych znaczeń tym samym sformułowaniom. Nie tylko wprowadza to w błąd stosującego dane normy prawne, ale i świadczy o niestaranności prawodawcy. Dla zachowania spójnego systemu oraz skutecznego egzekwowania przepisów, a także wobec zasady jednolitości wykładni i stosowania prawa, należy unikać podobnych sytuacji. Sugerujemy zatem naprawienie błędu na etapie powoływania nowego rozporządzenia w sprawie, a to poprzez wpisanie do rozporządzenia sformułowania, które oddawać będzie rzeczywisty wymóg stawiany wobec uczelni wyższych.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty wskazujemy, iż konieczne jest skorygowanie błędnego sformułowania terminu składania wniosku i wydania decyzji przez Ministra.

Proponujemy następujące brzmienie § 1 oraz § 5 projektu rozporządzenia:

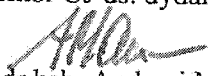
„§ 1. Rektor uczelni publicznej składa [...] wniosek [...] w terminie do dnia 28 lutego w roku akademickim poprzedzającym rok akademicki, którego wniosek dotyczy.”

„§ 5. Minister [...] podejmuje decyzję w sprawie zwiększenia liczby studentów w terminie do dnia 31 maja w roku akademickim poprzedzającym rok akademicki, którego wniosek dotyczy.”.

Liczymy, że Pani Minister zechce uwzględnić powyższe argumenty odwołujące się do sytuacji faktycznej i rozważy uwzględnienie postulatów sformułowanych w niniejszym piśmie, które zapobiegną negatywnym konsekwencjom po stronie uczelni wyższych, a Ministerstwo uchronią przed podjęciem działań nieprzystających do rzeczywistości.

Łączę wyrazy szacunku,

Prorektor UJ ds. dydaktyki

Prof. dr hab. Andrzej Mania

Do wiadomości:

- Prof. dr hab. Wiesław Banyś, Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich